

Електронски мерни уређаји на „ЕДБ“ мрежи

Генерални директор Електропривреде Србије потписао је крајем новембра са председником Европске инвестиционе банке уговор о зајму вредном 40 милиона евра за набавку дигиталних бројила и увођење модерне инфраструктуре која ће смањити губитке електричне енергије у дистрибутивној мрежи. Како је претходно, почетком септембра потписан и уговор са Европском банком за обнову и развој за кредит вредан, такође, 40 милиона евра, заокружена је финансијска конструкција од укупно 80 милиона евра предвиђена за унапређење мрежа, боље управљање потрошњом и смањење техничких и нетехничких губитака. А све то заједно, основа је за пројекат увођења напредних мрежа.

Актуелне припреме ЕПС-а за наредни циклус замене бројила биле су повод да „проверимо“ докле се на том, и на плану увођења напредних мрежа стигло на нашем домаћем – ЕДБ терену. Подсетићемо најпре, да је циклусна замена бројила у ЕДБ-у реализована из два контингента. И то једним делом Сажемовим бројилима, из набавке коју је пре три године спровела Електропривреда Србије, док други „пакет“ чине дигитална бројила домаћег произвођача чију је набавку уговорила Електродистрибуција Београд.

Цео контингент од око двадесет хиљада Сажемових бојила, колико је ЕПС доделио нашем привредном друштву, нашао је своју примену на подручју Погона Младеновац. Висок квалитет и прецизност француских мерних уређаја потврдио је мр Срђан Милошевић, инжењер у Дирекцији за снабдевање електричном енергијом, иначе, и члан Стручног тима ЕПС-а за напредне мреже. Он нам је објаснио да ова бројила уз надоградњу система омогућавају даљинско читавање и управљање. Управо том послу, се средином овог лета, под његовим надзором, онде и приступило. Ради се на име о надоградњи система првенствено у комуникационом делу преноса информација управљања и постављању концентратора у нисконапонским трафостаницама.

- Кренули смо са бројилима у стамбеним зградама, где због уштеде не уграђујемо ПЛЦ модем у свако бројило појединачно, већ користимо један такав модем за групу од по двадесетак бројила, колико их има у ормарима стамбене зграде. А даље из тих ормана, кроз наше енергетске каблове, преносе се информације до нисконапонских трафостаница. У трафостанице постављамо концентраторе за комуникацију путем ГПРС мобилних оператера. На тај начин се успоставља

проток информација с једне стране према централној рачунарској јединици, односно серверу у Масариковој, а с друге стране према потрошачима – каже мр Милошевић.

Циклусна замена старих мерних уређаја савременим, електронским, вршена је и у оквиру ЕДБ пилот пројекта увођења система даљинског читавања и управљања потрошњом. На тај начин је замењено пет хиљада дотрајалих бројила – електронским мерним уређајима сурдуличког произвођача „Атлас Електроникс“. Системом даљинског управљања потрошњом, тако је обухваћен конзум 26 трафостаница, и то 17 на подручју Градске и 9 на подручју Приградске дирекције.

Инжењер Милошевић је за наш лист у више наврата говорио о многоструким предностима и „високом комфорту“ који пружа систем даљинског читавања и управљања потрошњом. Обзиром да су остварење што боље наплате и смањење губитака на електродистрибутивној мрежи приоритетни задаци дистрибутера, овог пута смо разговарали о високом учинку који се применом нове технологије остварује на плану искључења дужника и контроле неовлашћене потрошње.

- Даљинско искључење је најефикасније решење код проблематичних потрошача за које је и по неколико пута издан налог за искључење због дуга, али га екипе нису могле спровести – истиче наш саговорник.

- Ту се углавном ради о потрошачима који нашим екипама не дозвољавају да

приђу бројилу. Препреке те врсте за систем даљинског искључења не постоје пошто се искључење обавља на централној јединици, смештеној у управној згради у Масариковој. У чак 99 одсто случајева потрошачи који су даљински искључени истог дана измирују дуг. А када потрошач у надлежном погону изврши уплату, колеге из тог погона нам електронским путем достављају налог за укупључење, који ми „експресно“ извршавамо.

Упоредо са бројилима за даљинско читавање и искључење Електродистрибуција Београд је набавила и педесет мерних ормана за контролу потрошње. Ову технологију примењујемо код потрошача за које сумњамо да бесправно троше електричну енергију. Мерне ормане монтирамо на стуб са којег се „сумњиви потрошач“ напаја, ради евиденције потрошње и даљинског искључења, уколико се потврди да је злоупотреба на делу – објашњава мр Милошевић.

По питању даљих планова наш саговорник, као члан ЕПС-овог тима за напредне мреже, најављује да ће један део кредитних средстава ЕПС усмерити за набавку мерних група, а други део за набавку око 250.000 мерних уређаја. Од тога је око 35.000 бројила предвиђено за замену на подручју ЕДБ Погона Крњача.

Тања Зорановић

мр Срђан Милошевић